

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์และการเปิดรับข่าวสารของโครงการอันซีน อิน ไทยแลนด์” นั้นเป็นการวิจัยที่แบ่งออกเป็นสองส่วน ดังนี้
ส่วนที่ 1 เป็นการศึกษากลยุทธ์การประชาสัมพันธ์โครงการอันซีน อิน ไทยแลนด์ซึ่งจะศึกษาจาก แหล่งข้อมูลประเภทบุคคลและจากสื่อและเอกสารต่างๆ
ส่วนที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการวัดตัวแปรเป็นการทดสอบวัดเพียงครั้ง เดียว (One-shot Descriptive Study) และใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บ ข้อมูล

โดยวิธีการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1

แหล่งข้อมูล

การศึกษาวิจัยในส่วนนี้มีแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

2. แหล่งข้อมูลประเภทสื่อและเอกสารต่างๆ

2.1 แผนงานและรายละเอียดต่างๆ ในการเตรียมงานทั้งจากฝ่ายประชาสัมพันธ์และโฆษณาของการ ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และจากบริษัท Creative Juice One

2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสารประกอบการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ตัวอย่างข่าวหนังสือพิมพ์ เอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในโครงการรณรงค์ และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับ โครงการรณรงค์ที่สามารถเก็บรวบรวมได้

2.3 สื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการรณรงค์ เช่น เทปวีดีโอที่บันทึกภาพและเสียง เทปคาสเซต สื่อ ต่างๆ ที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกประมาณ 3-4 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องในการจัดวางกลยุทธ์การ ประชาสัมพันธ์โครงการอันซีน อิน ไทยแลนด์ (Unseen in Thailand) โดยวางแผนทางการสัมภาษณ์

กำหนดประเด็นข้อมูลที่ต้องการพร้อมบันทึกเทปการสัมภาษณ์และจดบันทึกรายละเอียดบางส่วนจากการสัมภาษณ์ โดยมีแนวทางในการสัมภาษณ์

2. แหล่งข้อมูลประเภทสื่อและเอกสารต่างๆ

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการและสื่อต่างๆที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์และศึกษาร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาวิจัยส่วนที่เป็นกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์โครงการอันซีน อิน ไทยแลนด์ ผู้วิจัยได้นำเอาข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แหล่งข้อมูลมาศึกษา และสรุปรวมประเด็นสำคัญ นำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนาตามที่กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ โดยการบรรยายกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ของโครงการฯ พร้อมด้วยการนำเสนอกิจกรรมต่างๆ ตามวัตถุประสงค์โครงการ การเลือกใช้สื่อ เนื้อหาสารที่ใช้ในการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ

ส่วนที่ 2 การศึกษาการเปิดรับข่าวสารและการรับรู้เกี่ยวกับโครงการอันซีน อิน ไทยแลนด์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จะทำการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประชากร

การศึกษาวิจัยในส่วนนี้ มุ่งที่จะศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับโครงการอันซีน อิน ไทยแลนด์ ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดให้ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป เป็นประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 4,442,370 คน ซึ่งพักอาศัยอยู่ใน 50 เขตในกรุงเทพมหานคร (กรมการปกครอง, 2545)

ปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีการแบ่งเขตออกเป็น 50 เขต ได้แก่

1. เขตพระนคร	2. เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย	3. เขตปทุมวัน
4. เขตสัมพันธวงศ์	5. เขตบางรัก	6. เขตยานนาวา
7. เขตสาทร	8. เขตดุสิต	9. เขตบางซื่อ
10. เขตพญาไท	11. เขตราชเทวี	12. เขตบางคอแหลม
13. เขตห้วยขวาง	14. เขตพระโขนง	15. เขตคลองเตย
16. เขตประเวศ	17. เขตบางเขน	18. เขตดอนเมือง
19. เขตจตุจักร	20. เขตบางกะปิ	21. เขตบึงกุ่ม
22. เขตหนองจอก	23. เขตมีนบุรี	24. เขตลาดกระบัง

25. เขตลาดพร้าว	26. เขตธนบุรี	27. เขตคลองสาน
28. เขตบางกอกน้อย	29. เขตบางพลัด	30. เขตบางกอกใหญ่
31. เขตภาษีเจริญ	32. เขตบางขุนเทียน	33. เขตจอมทอง
34. เขตราชบุรีบูรณะ	35. เขตหนองแขม	36. เขตตลิ่งชัน
37. เขตสวนหลวง	38. เขตดินแดง	39. เขตทุ่งครุ
40. เขตวัฒนา	41. เขตวังทองหลาง	42. เขตคลองสามวา
43. เขตสายไหม	44. เขตสะพานสูง	45. เขตบางแค
46. เขตหลักสี่	47. เขตคันนายาว	48. เขตบางบอน
49. เขตบางนา	50. เขตทวีวัฒนา	

ที่มา: สำนักบริหารทะเบียน กระทรวงมหาดไทย 2546

แต่ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่สามารถศึกษาจากประชากรทั้งหมดได้จึงจำเป็นต้องมีการสุ่มตัวอย่าง โดยมีกำหนดว่า จะศึกษาจากประชากรใน 10 เขตตามที่ได้มีการสุ่มตัวอย่างเท่านั้น

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยสูตรของ Taro Yamane (อ้างถึงในวิเชียร เกตุสิงห์, 2534) โดยกำหนดความเชื่อมั่น 95% ความผิดพลาดไม่เกิน 5%

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = ขนาดของประชากร
 e = ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้
 ผลจากการคำนวณ = 400

ดังนั้น จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา จำนวน 400 ตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Random Sampling) โดยจับฉลากเลือกจากเขตพื้นที่ใน กรุงเทพมหานครออกมา 10 เขต คือ เขตดอนเมือง, เขตปทุมวัน, เขตสาทร, เขตบางซื่อ, เขตดุสิต, เขตหลักสี่, เขตพระโขนง, เขตบางพลัด, เขตราชเทวี, เขตจตุจักร
2. ใช้วิธีสุ่มแบบกำหนดจำนวนตัวอย่าง โดยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตพื้นที่จำนวนเท่าๆกัน คือ เขตละ 40 คน
3. ในแต่ละเขตพื้นที่ที่กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นการศึกษากลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ ซึ่งจะศึกษาด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึกและการศึกษาจากเอกสาร โครงการ

ส่วนที่ 2 เป็นการศึกษาการเปิดรับข่าวสาร และการรับรู้เกี่ยวกับโครงการอันชนิ อิน ไทยแลนด์ โดยวิธีวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งตัวแปรที่กำหนดในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม แจกแจงตามสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1

ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกันจะมีการเปิดรับข่าวสาร และการรับรู้เกี่ยวกับโครงการอันชนิ อิน ไทยแลนด์ แตกต่างกัน

ตัวแปรต้น คือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

ตัวแปรตาม คือ การเปิดรับข่าวสาร และการรับรู้เกี่ยวกับโครงการอันชนิ อิน ไทยแลนด์

สมมติฐานข้อที่ 2

การเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับการรับรู้เกี่ยวกับโครงการอันชนิ อิน ไทยแลนด์ ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรต้น คือ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการอันชนิ อิน ไทยแลนด์

ตัวแปรตาม คือ การรับรู้เกี่ยวกับโครงการอันชนิ อิน ไทยแลนด์

เกณฑ์การวัดและให้คะแนนตัวแปร

1. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการอันชนิ อิน ไทยแลนด์

การวัดตัวแปรเกี่ยวกับปริมาณการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการอันชนิ อิน ไทยแลนด์ ของสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด 5 คะแนน

มาก 4 คะแนน

ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
ไม่เคยเลย	1 คะแนน

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

ระดับการเปิดรับข่าวสาร

1. ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50	มีการเปิดรับข่าวสารต่ำมาก
2. ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50	มีการเปิดรับข่าวสารต่ำ
3. ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50	มีการเปิดรับข่าวสารปานกลาง
4. ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50	มีการเปิดรับข่าวสารสูง
5. ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00	มีการเปิดรับข่าวสารสูงมาก

2. การรับรู้เกี่ยวกับโครงการอันชนิ อิน ไทยแลนด์

วัดจากการรับรู้ รับทราบ และเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวและรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับโครงการอันชนิ อิน ไทยแลนด์ และสามารถจดจำได้ถึงเรื่องราวต่างๆ ที่นำเสนอในสื่อประชาสัมพันธ์ของโครงการอันชนิ อิน ไทยแลนด์ จำนวน 15 ข้อ กำหนดให้คะแนนผู้ตอบถูกข้อละ 1 คะแนน และคะแนนผู้ตอบผิดข้อละ 0 คะแนน แล้วนำมากำหนดระดับการรับรู้เกี่ยวกับโครงการฯเป็น 3 ระดับ คือ

คะแนนระหว่าง 0-4	หมายถึง มีการรับรู้ต่ำ
คะแนนระหว่าง 5-10	หมายถึง มีการรับรู้ปานกลาง
คะแนนระหว่าง 11-15	หมายถึง มีการรับรู้สูง

คะแนนสูงสุดที่เป็นไปได้คือ 15 คะแนน

คะแนนต่ำสุดที่เป็นไปได้ คือ 0 คะแนน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีคำถามชนิดปลายปิด (Close-ended questionnaires) และชนิดปลายเปิด (Open-ended questionnaires) แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการรับรู้

ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ

1. ความเที่ยงตรง (Validity) นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาความชัดเจน และความครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
2. ความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบ (pre-test) กับประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่าง คือเป็นประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 30 ชุด เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง (relevance) ของเนื้อหา ความเป็นไปได้ (feasibility) ในแง่ของคำตอบที่จะได้รับจากผู้ตอบคำถาม แล้วนำผลที่ได้ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีคำนวณค่า Reliability Alpha Coefficient ของ Cronbach

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บข้อมูลโดยผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยในการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่มีที่อยู่อาศัยตามเขตที่กำหนดไว้ในการสุ่มตัวอย่าง และกระจายพื้นที่ในการแจกแบบสอบถามไปยังสถานที่ต่างๆ โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามและรับแบบสอบถามกลับมาด้วยตนเอง การเก็บรวบรวมข้อมูลกระทำในเดือนธันวาคม 2546-มกราคม 2547

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้คือ

1. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) และค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่ออธิบายข้อมูลดังต่อไปนี้
 - 1.1 ข้อมูลด้านลักษณะประชากร อันได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา รายได้
 - 1.2 การเปิดรับข่าวสาร
 - 1.3 การรับรู้
2. การทดสอบสมมติฐาน
 - 2.1 ใช้สถิติ t-test เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกลักษณะทางประชากร กับการเปิดรับข่าวสารและการรับรู้เกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่แตกต่างกันตามสมมติฐานข้อที่ 1
 - 2.2 ใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามสมมติฐานข้อที่ 2

การประมวลผลข้อมูล

เมื่อทำการรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว และตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จึงทำการกำหนดรหัส ลงรหัสบันทึกข้อมูล แล้วจึงทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย